

Kiállítás az Ars Sacra Fesztivál rendezvényéhez kapcsolódóan

Fényt hozzon... VII.*

Megnyitó: 2018. szeptember 6., csütörtök, 18 óra

Megnyitja: Novotny Tihamér művészettörténész

Előadás: P. Kercza Asztrik OFM ferences szerzetes

Az előadás címe: A gondolat és az érzés megtestesülése

Időpontja: 2018. szeptember 18., kedd, 18 óra

Közreműködik: Havasi Katalin énekművész

Kiállító művészek:

Aknay Tibor – fotó

Bohus Zoltán – szobor

Ganczaugh Miklós – festmény

Háger Ritta – gobelin

Koroknai Zsolt – videó

Kovács-Gombos Gábor – festmény

Luzsicza Árpád – szobor

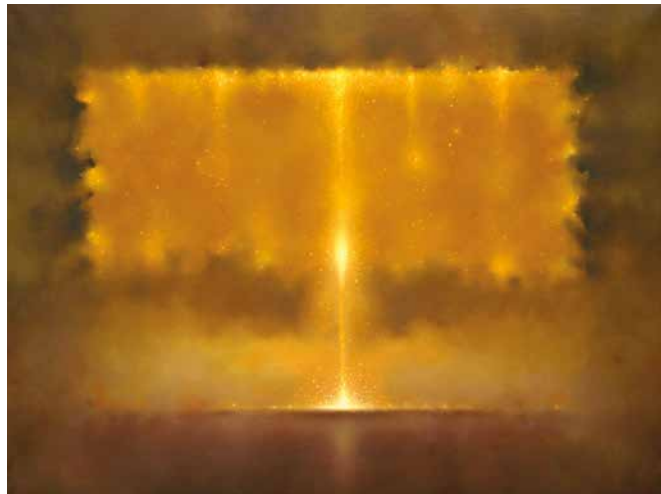
Pataki Ferenc – festmény

Ries Zoltán – digitális print

Somogyi Győző – grafika

*Benedictus (részlet) Lk 1,79

Kovács-Gombos Gábor: Gyümölcszuhlás ideje, 2007, olaj, 80x90 cm

Ganczaugh Miklós: Imádkozó, 2012, tempera, 67,5×49,5 cm

Novotny Tihamér - Fényt hozzon... – Ars Sacra kiállítás

A Vízivárosi Galériában (...) 2012-től évenként megrendezett *Ars Sacra* tematikájú tárlatsorozat okmegjelölő, céltételező, magyarázó hívószava – *a fényt hozzon* – egy nem szó szerinti Biblia-idézetre támaszkodik, amely *Lukács evangéliumának Benedictus* részében keresendő, és így szól: „Irgalmából [Isten] meglátogat minket a Magasságból, hogy *világosságot adjon* [!] az embereknek, akik a sötétségben és a halál árnyékában ülnek, lábunkat meg a béke útjára irányítsa” (Lk 1,79).

Igen tiszteletreméltó szándékmegjelölés ez, amely ha nem volna, ha meg nem fogalmazódna, bizony kevesebbek lennénk, s talán lelkünk el is veszne. Egyszerűen beleszédülnénk korunk elbabrált történetébe, elferdült valóságstóriájába, a bűnök és aberrációk permanens korrupciójában élő kárvallott ember negatív, létronzott világába.

Hamvas Béla az *Öt meg nem tartott előadás a művészetről* című írásában nemcsak a körkép, de a lehetséges megoldás felvázolásában is érdekelté teszi az embert. Saját korának nem is olyan régi valóságáról (mely korunk realitására most még hatványozottabban érvényes) többek között a következőket állítja igen szuggesztív metaforájában: „Minden jel arra vall, hogy a történetnek, ha valami közbe nem jön, zoológiai

megoldása várható. A mohóbb és a ravaszabb, a brutálisabb és az elvetemültebb minden vonalon győzedelmeskedni fog. A végső ellenállás felszámolásának stádiumában vagyunk. A vallás, a tudomány, a filozófia az embert elárulta, a *rebellis majom* [!] számára kész szolgálkat tenyészt, és a humánus részére egyetlen tér nyújt még némi menedéket, a művészet, az is egyre bizonytalanabbat, mert a lemorzsolódás tömeges és rohamos.”²

De hogy még pontosabb körképet kapjunk erről a létrontott, korrupált valóságról, s hogy még jobban megértsük az ars sacra mozgalom jelentőségét – továbbra is Hamvas gondolatainál maradva –, tegyük árnyaltabbá mai helyzetünket. Könnyen beláthatjuk ugyanis: „a primordiális realitás természete, hogy a tisztességes, értelmes és morális, becsületes, tisztakezű és szívű embernek magától értetődő előnyt nyújt, mert az a növekedés, a *világosság* [!] végeredményben a normalitásnak jegyében áll. Ha ezek a pozitívumok következetesen és szükségszerűen hátrányt szenvednek, ez csak sajátos egyetemes romlás következménye lehet. Ez az, amikor előnyben a mihaszna és kártékony ember áll.”³

Ennek az egyetemes romlásnak a folyamatát tehát Hamvas a művészet erejével kívánta megállítani. Mert: „a művészet nem a valóság (természet) utánzása, a művészet nem kifejezés (pszichológia, modernizmus), hanem az eredeti valóság

Pataki Ferenc: Égi mező, 2014, akril, metál, fa, 40×36 cm

helyreállítása, amelynek feltétele, hogy a művész önmaga is az eredetit, az alapállást életében megvalósítsa. [...] A művészet a legmagasabb tudást, az embernek önmaga átvilágítását, felemelését és megtisztulását hozza. Ha nem, csupán mánia vagy a libidó kielégítése, és nem ér semmit. A múzsai egzisztencia számára nincs más feladat, mint a korrupst valósságot megváltoztassa, és az eredetit helyreállítsa.”⁴

Ez az új keletű ars sacra mozgalom tehát a művészet erejét a megváltás és a megváltottság keresztényi reménye és tudata által kívánja növelni, megsokszorozni a korrupst valósság megváltoztatása, meggyógyítása érdekében. Másképpen fogalmazva: pozitív hang szeretne lenni a létrontott, aberrált világban.

Számomra e tárlatok kortársi kifejezési skálája a Krisztusban megigazult, hitvalló művésztől az isten- és igazságkereső, illetve a test-lélek-szellem, valamint a szép-jó-igaz szakrális hármasságában gondolkodó, a katarzist, a személyes megtisztulást és az önmeghaladást sem megtagadó, az egye-

temes belső értékeket és az emberi közös nevezőket kutató minőségi művészetig terjed.

Így, ha végiglapozzuk a Vízivárosi Galéria ars sacrás meghívó-katalógusainak eddigi példányait, ha felidézzük magunkban az itt látott műtárgyak szellemiségét, se rossz értelemben vett giccsel, érzélgősséggel, ízlésficammal, se langyossággal, korszerűtlenséggel nem találkozunk. Ehelyett mindig magas fokú formai, anyagi, technikai eszközhasználattal és érzelmi-gondolati változatossággal, valamint erkölcsi tartással, magasrendű érintettséggel, illetve bibliai háttérrel, s nem utolsósorban istenes szemlélettel szembesülhetünk.

Részlet: Kortárs, 2017. dec., 41.- 48. o.

Jegyzetek:

² Hamvas Béla, *Öt meg nem tartott előadás a művészetéről = Művészeti írások I.*, Medio, Budapest, 2014, 17.

³ *Uo.*, 19.

⁴ *Uo.*, 81.

Evez a mélyre

Elveszett bárány

Én vagyok a szőlőtő, ti a szőlővesszők (Jn.15:5)

Hager Ritta: Trilógia, gobelin, 2015-2017, 120×90 cm

Bohus Zoltán: Keresztek, 2015, ragasztott üveg, 16×32×22 cm

Ganczaugh Miklós: Tanulmány Belső Várkastélyhoz, 2015-2017, tempera, 58×45 cm

Ries Zoltán: *Átlényegülés*, 2018, elektro(n)grafika, 60×40 cm

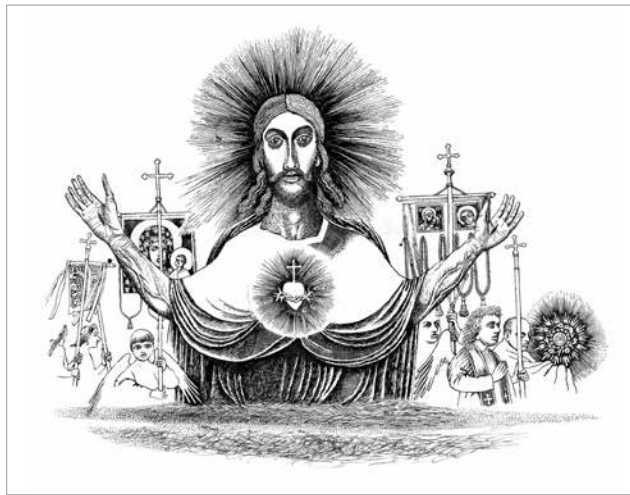
Luzsicza Árpád: *Óbudavári pléhrisztus*, 2002, 220×170 cm

Kovács-Gombos Gábor: *...Közeledik a hajnal*, 2017, olaj, 80×80 cm

Aknay Tibor: Mecseknádasdi temetőben II., fotó, 50x40 cm

Somogyi Győző: Jézus dicsőségben, 2017, tusrajz, 40x40 cm

Koroknai Zsolt: Felületsértések, 2018, videó, 1:50 min.